

ชื่อวิทยานิพนธ์

พุทธจิริยธรรมกับการพัฒนาที่ยั่งยืน : ศึกษาวิเคราะห์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ผู้วิจัย

บุญวุฒิ มนตรีกุล ณ อยุธยา

ปริญญา

อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต (จริยศาสตร์ศึกษา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

สุภัทร ปัญญาทิป Ph.D.

สุชาวน์ พลอยชุม M.A.

วริยา ชินวรรโณ Ph. D.

วันสำเร็จการศึกษา

9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2540

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหลักค่าสอนในพุทธศาสนาและวิถีทางการพัฒนาที่ยั่งยืนและเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน และพุทธจิริยธรรมในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยศึกษาข้อมูลจากพระไตรปิฎก และบทความทางวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นปัญหาสังคม เช่น อาชญากรรม การแตกสลายของครอบครัว ปัญหายาเสพติด ปัญหาโซเชียล ฯลฯ ล้วนเกิดจาก การพัฒนาที่ผ่านมาซึ่งเป็นการ พัฒนาที่ไม่ถูกต้อง เพราะมุ่งเน้นการพัฒนาเพียงด้านเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียว

ดังนั้น ในการประชุมขององค์การสหประชาชาติ จึงเน้นการพัฒนาเป็น การพัฒนาแบบยั่งยืน ซึ่งมีหลักสำคัญตรงที่จะทำอย่างไรให้คนในปัจจุบันดำเนินชีวิต อยู่โดยไม่ทำให้ตนเองและคนรุ่นหลังเดือดร้อน ซึ่งตรงกับแนวความคิดในพระพุทธศาสนาคือ ไม่เบียดเบี้ยนตนเองและผู้อื่น และหลักค่าสอนในพระพุทธศาสนานี้ เป็นค่าสอนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนซึ่งมีหลายประการ เช่น หลักค่าสอนที่เกี่ยวกับตัวบุคคล

สังคม การปกครอง การคบมิตร หลักธรรมที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม นอกจากนั้นยังมีหลักธรรมที่ใช้ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์คือหลักสัมปราชัยกตธรรม โดยมีแนวทางการพัฒนามนุษย์ตามหลักไตรสิกขา หรือภารนา 4 คือภารนา ศีลภารนา ชิตภารนา ปัญญาภารนา เพื่อให้เกิดคุณภาพแห่งการพัฒนาอย่างแท้จริง โดยไม่ก่อให้เกิด ความเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่น ตามแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน